

21.6.2021

SUPO 511/01.04.01.03/2021

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Viite: VN/7202/2018

SUOJELUPOLIISIN LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE VAARALLISTEN AINEIDEN KULJETUKSESTA ANNETUKSI LAIKSI JA SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Suojelupoliisilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi.

Laissa säädettäisiin vaarallisten aineiden kuljetuksen turvallisuudesta tiellä, rautatiellä ja muussa raideliikenteessä, ilma-aluksessa sekä kappaletavaran kuljetuksessa Suomen vesialueilla ja Suomen vesialueiden ulkopuolella. Lain tarkoitus olisi ehkäistä ja torjua vahinkoa ja vaaraa, jota vaarallisten aineiden kuljetus saattaa aiheuttaa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle. Laki sisältäisi säännökset eri kuljetusosapuolten vastuista sekä viranomaisten tehtävistä ja toimivaltuuksista. Laissa olisi myös säännökset muun muassa vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyviin turvauhkiin varautumisesta ja turvatoimista.

Esitysluonnokseen sisältyy ehdotus turvallisuuslainsäädännön (726/2014) 21 §:n muuttamisesta. Turvallisuuslainsäädännön 21 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 11 kohta, jonka mukaan suppea henkilöturvallisuuslainsäädäntö voitaisiin laatia sellaiseen palvelussuhteeseen tai toimeksiantotehtävää suorittamaan valittavasta taikka palvelussuhdetta tai toimeksiantotehtävää hoitavasta, joka työskentelee vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyvissä tehtävissä taikka muutoin voi saada kuljetuksen aikana haltuunsa merkittäviä määriä vaarallisia aineita, joiden asiattomalla käsittelyllä voidaan aiheuttaa vahinkoa laajalla alueella tai suurelle määrälle ihmisiä.

Voimassaolevan turvallisuuslainsäädännön 21 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan suppea henkilöturvallisuuslainsäädäntö voidaan laatia sellaiseen palvelussuhteeseen tai toimeksiantotehtävää suorittamaan valittavasta taikka palvelussuhdetta tai toimeksiantotehtävää hoitavasta, joka työskentelee räjähdysaineiden valmistukseen tai kuljetukseen liittyvissä tehtävissä taikka muutoin voi saada haltuunsa merkittäviä määriä räjähdysaineita tai muita sellaisia aineita, joiden asiattomalla käsittelyllä voidaan aiheuttaa vahinkoa laajalla alueella tai suurelle määrälle ihmisiä. Lisäksi 7 kohdan mukaan suppea turvallisuuslainsäädäntö voidaan laatia henkilöstä, joka voi saada haltuunsa merkittäviä määriä aineita, joita voidaan käyttää biologisena, kemiallisena taikka toksiniaseena.

Turvallisuusselvityslaki ei tällä hetkellä mahdollista turvallisuusselvityksen laatimista vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyvissä kaikissa tehtävissä, joten lainsäädäntömuutos on tarpeellinen ja kannatettava.

Aiemman lausuntokierroksen palautteista laaditun yhteenvedon mukaan henkilöturvallisuusselvitystä koskeva esitysehdotus on jakanut lausunnonantajien näkemykset. Suojelupoliisi pitää ymmärrettävänä lausuntopalautteissa esitettyä näkemystä siitä, että samantasoisista tehtävistä tulisi mahdollistaa samantasoisien henkilöturvallisuusselvityksen tekeminen. Suojelupoliisi on kuitenkin tuossa yhteydessä esittänyt, että perusmuotoisen turvallisuusselvityksen käytössä olisi syytä harkita vaarallisimpien aineiden ajoneuvokuljetustehtävissä työskentelevien henkilöiden kohdalla.

Perusmuotoisella turvallisuusselvityksellä pystytään suppeaa turvallisuusselvitystä tehokkaammin ennakolta ehkäisemään esimerkiksi VAK-kuljetuksiin mahdollisesti kohdistuvaa terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden uhkaa. Suppeassa turvallisuusselvityksessä ei voida turvallisuusselvityslain mukaan hyödyntää esimerkiksi Suojelupoliisin tiedustelutietoja tai Keskusrikospoliisin ilmoittamia tietoja järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyen.

Edellä todetusta johtuen Suojelupoliisi pitää perustellumpana perusmuotoisen turvallisuusselvityksen laatimisen mahdollistamista vaarallisimpien aineiden ajoneuvokuljetustehtävissä työskentelevien henkilöiden osalta.

Muilta osin Suojelupoliisilla ei ole asiassa lausuttavaa.

Suojelupoliisin päällikkö
Poliisineuvos

Antti Peltari

Ylitarkastaja

Sanna Leppänen

Liitteet	-
Jakelu	-
Tiedoksi	-